

JUGOSLAVJANSKI
STENOGRAFI.

IZDAVATELJ I UREDNIK

ANT. J. BEZENŠEK.

Izdaje se vsaki mesec 20. dne.

Redakcija i administracija:
v Petrinjskeji ulici br. 21/365.

Stoji na celo leto 2 for. 50 n.,

na pol leta 1 for. 30 novč.

Rókopisi se ne vraćajo.

**Da-li je stenografija umjetnost, ili je znanost, ili je samo
 vještina?**

(Piše L. V. Kovař u „Těsnop. listih“.)

(Konac.)

Neka mi bude još dopušteno, osvrnuti se na užii savez dviju umjetnosti, naime muzike i stenografije. Glavni momenti za izvršujućega umjetnika jesu bez dvojbe (naprosto rećeno) tehnička spretnost i prednašanje (utemeljeno na teoretićko musikalnom naobraženju u tom obziru). Mi sada pitamo: je-li tehnićko odličan virtuoz umjetnik! Sigurno. Je-li i onaj virtuoz umjetnik, koji svoju majstoriju samo na izvrstnom prednašanju temelji? Sigurno. A kako bi se svi tomu protivili, ako tko nebi htio tehnićko naobražena virtuozu samo zato, što spretnost vrši, umjetnikom nazvati! Svi nestrukovnjaci i svi strukovnjaci bi proti tomu bunu podigli. Ovdje dakle nezahťjeva se bezuvjetno takodjer više duševno naobraženje? I to je istina. Mi smo dapaće navikli, onomu više pljeskati, koji sjajnom tehnikom prednaša, nego onomu, koji nas svojom duboko promišljenom igrom sili misliti i ćutiti. Ondje odlučuje tehnika — spretnost sasvim mekanićke naravi; a u stenografiji nebi imala valjati ista maksima, isti nazor? Kojim pravom? Tehnićko odličan stenograf neka bi bio samo kao ćovjek, koji puku mekanićku radnju obavlja? Od njega se zahťjeva više? I dapaće ni sve to ga nebi još umjetnikom ćinilo? Njemu nebi ni njegovo, ćesto puta jako temeljito teoretićko, sasvim znanstveno znanje koristilo? Njemu nebi ni neprestanim podpomaćganjem logićkih pravila mišljenja vršea se stenografska praksa u prilog došla? — Iz toga sledi, da bi analogno morali već onoga stenografa, koji se ćisto praktićnom stenografijom bavi, odlučno umjetnikom smatrati, jer se inaće analogno nikakvi drugi

zahtjevi kao nuždni nestavaljaju. Tim više valja onda pravim umjetnikom u stenografiji onaj, koji nju ne samo s tehničkoga gledišta, nego i sa znanstvenoga u cjelosti svladjuje.

Preostalo bi nam jošte, da sjetimo na eklatantne literarne dokaze, koje nam mnogobrojna o stenografiji razpravljajuća djela pružaju, i kojih spisatelji nam sa svojim slavnim imenom već zato jamčiti mogu, da se može njihovo važno, skroz i skroz iz preciznoga načina mišljenja nastavše mnijenje najodlučnijim faktorom kod riešavanja pitanja glede bitnosti i karaktera stenografije kao umjetnostne i znanostne struke smatrati, koje se je pitanje već prije dva decenija počelo razpravljati, a još do danas nije sasvim riešeno. Nu prostor „Jugosl. Stenografa“ nedopušta, da ovo dosta obširno gradivo u tom tečaju svrsimo, pa zato ćemo ga pod posebnim naslovom: „Izreke znamenitih muževa o stenografiji“, u budućem tečaju priobćivati.

Debatno pismo.

(Konac.)

§. 22. O izpuštanju celih česti govora.

Da se može govornikom, koji više od 140 rieči u minuti govore, sliediti, izpuštaju se neke česti govora, koje se daju kod prenašanja stenograma nadoknaditi iz logičkog saveza djelova stavka. Ovaj se način kraćenja nazivlje logičkim kraćenjem. Tko ovaj način kraćenja upotrebljuje, mora strogo paziti na stavljanje vezica (komā), jer bi inače pismo nečitljivo bilo. A stalna, obćenita pravila nemogu se tu ustanoviti, nego je obsjeg, u kojem stenograf koji govor na taj način pokraćivati može, od njegove subjektivne sposobnosti više manje odvisan. Specialno neka se pamti sljedeće:

1. U našem jeziku mogu se zaimena, kaošto u obće svaka druga čest govora, tada izpuštati, ako su bila malo prije iz-

§. 22. O izpušćanju celih delov govora.

Da se more govornikom, ki već od 140 besedij v minuti govore, slediti, izpušćajo se neki deli govora, kteri se dajo pri prenašanju stenograma nadopolniti iz logične vezi vseh delov stavka. Ta način pokraćevanja imenuje se logično pokraćevanje. Kdor ta način pokraćevanja rabi, mora strogo paziti na stavljanje vejic (koma), ker bi drugače pismo nečitljivo bilo. Stalna, občna pravila se pa tu ne morejo ustanoviti, nego je obsjeg, v kterem stenograf koji govor na ta način pokraćevati more, od njegove subjektivne sposobnosti več ali manje odvisen. Specialno naj se pomni sledeče:

1. V našem jeziku morejo se zaimena, kakor v obće vsak drugi del govora, tedaj izpušćati, kedar so bila malo prej izpisana,

pisana, ili se pako iz malo prije izpisanoga samostavnika razabrati mogu:

(Vidi prilog na str. 91.)

Taj narod razvija svoj nutarnji život, (svoje) državljanske institucije najjače. To je čovjek, koji o ustavu Austrije, (njezinoj) hudućnosti i (njezinoj) sreći drugčije misli nego ti. Ako bi imali pravo, kako (ga) po ustavu nemate, da eksekutivnu vlast kontrolirate, tada bi drugčije bilo.

2. Pomoćni glagol

„biti“ može se izpustiti, a) kad je kopula. Kao takav manjka i n. pr. u madjarskom jeziku sasvim. Osobito može se izpuštati „nije“ i „nisu“ kad je još koja druga negacija u izreci.

Kaže se, crkva (je) ovisna od države. Tu još (nije) ništa za kulturu učinjeno. To se nesmije reći, jer to (je) zabranjeno. Crkva kaže državi: ti (si) samo svetovna oblast. Nikomu između nas (nije) religija neznan predmet.

b) I kao pomoćni glagol može se „biti“ kadkada izpustiti n. pr.:

Kralj (je) sinoć oko 6. ure došao.

U futurumu se pomoćni glagol nikad neizpušta.

3. O izpuštanju glagola.

Ne samo u mnogih latinskih, nego i u mnogih hrvatskih riečenicah izpušta se določni glagol. N. pr. Nulla dies sine linea. Danas meni, sutra tebi — Po primjeru kao u riečenicah može se glagol izpuštati i u inih izrekah, ako stoji na koncu ili blizu konca izreke, te se iz predidućega lahko razabrati može.

ali se pa iz malo prej izpisanega samostavnika sama po sebi razumeti morejo.

(Glej prilog na str. 91.)

Ta narod razvija svoj notrajni život, (svoje) državljanske institucije najjače. To je človek, ki o ustavi Austrije, (njenej) bodočnosti in (njenej) sreči drugače misli nego ti. Ako bi imeli pravo, kakor (ga) po ustavi nemate, da eksekutivno vlast kontrolirate, tedaj bi drugače bilo.

2. Pomoćni glagol „biti“

more se izpućati, kedar je kopula. Kot takov manjka tudi n. pr. v madžarskem jeziku čisto. Posebno more se izpušćati „nij“ i „niso“, kedar je se ktera druga negacija v stavku.

Pravi se, crkva (je) ovisna od države. Tu še (nij) nič za kulturu učinjeno. To se ne sme reći, ker to (je) zabranjeno. Crkva pravi državi: ti (si) samo svetovna oblast. Nikomur između nas (nij) religija neznan predmet.

b) Tudi kot pomoćni glagol more se „biti“ vćasi izpustiti; n. pr.

Kralj je sinoć okoli 6. ure došel.

V futurumu se pomoćni glagol nikdar neizpušća.

3. O izpušćanju glagola.

Ne samo v mnogih latinskih nego tudi v mnogih slovenskih frazah izpušća se določni glagol. N. pr. Nulla dies sine linea. Danes meni, jutri tebi. — Po primeru kakor v frazah more se glagol izpušćati tudi v drugih stavkih, ako stoji na koncu ali blizu konca stavka, ter se iz predstojećega lahko razumeti more.

Niti gluhoniemi nedovrši stavka, ako mu sudrug namigne, da je stavak već shvatio.

Vi gospodo budete skoro k izboru išli, da svoja najvažnija državljanska prava vršite.

U prijašnjih sjednicah hrvatskoga sabora nisam mogao toliko sudjelovati, jer sam bio u svom poslu na dom vezan, te sam samo riedko u sabor došao. Obćinari sastali su se, da se glede izbora posavjetuju. Ja sam bio prisiljen, k vam doći, da Vas kao poznatoga dobrotnika za podporu zamolim.

4. O izostavljanju predloga.

Kod prepozicionalnih izraza, koji stoje kao objekt ili adverbiale u riečenicah, može se predlog izostaviti.

Mi imamo to crno na bijelo. Ja žalibog nisam u stanju vam pomoći. Na taj način dovedete stvar ad absurdum. Ja se mogu danas obazrieti na 9mesečnu praksu.

Opazka. Jerbo se, kako smo u §. 19, 4 napomenuli, predlog naprama svojemu padežu skoro isto tako odnosi kao što predložna slovka naprama rieči, s kojom je spojena. to može po zakonu etimologije kadkad predlog sam zadovoljiti; ipak običajemo samostavnik samo medju dvimi predlozi izpuštati, ili ga bar jako pokratimo.

N. pr. S ob(zirom) na; bez ob(zira) na; u pog(ledu) na; itd.

Dodatak.

O znaku $> i <$.

a) Taj znak uzet je iz matematike te znači „više nego“ $>$, „manje nego“ $<$. N. pr.

Moj vrt $>$ tvoj. = Moj vrt je veći nego tvoj. Reci mi, za koliko je

Niti gluhonem ne dokonča stavka, ako mu sosod namigne, da je stavek vže razumel.

Vi gospoda bodete skoraj k izboru šli, da svoja najvažneja državljanska prava vršite.

V prejšnih sednicah hrvatskega sabora nisem mogel toliko sodelovati, ker sem bil v svojem poslu na dom vezan, ter sem sam redko v sabor prišel. Obćinarji sestali so se, da se glede izbora posvetujejo. Jaz sem bil prisiljen k vam priti, da Vas kakor poznatega dobrotnika za podporo prosim.

4. O izpušćanju predlogov.

Pri prepozicionalnih izrazih, kteri stoje kakor objekt ali adverbiale v frazah, more se predlog izpustiti.

Mi imamo to crno na belem. Jaz žalibog nisem v stanju vam pomoći. Na ta način dovedete stvar ad absurdum. Jaz se morem danas ozreti na 9mesečno praksu.

Opazka. Ker stoji, kakor smo v §. 19, 4. napomenuli, predlog nasproti svojemu padežu skoro v ravno takem razmerju, kakor predložna slovka nasproti besedi, s ktero je spojena, zato more po zakonu etimologije v časi predlog sam zadovoljevati; vendar navadno samostavnik samo med dvema predlogoma izpuščamo, ali ga vsaj jako pokratimo.

N. pr. S ob(zirom) na; bez ob(zira) na; v po(gledu) na; itd.

Dodatek.

O znamenju $> i <$.

a) To znamenje vzeto je iz matematike ter znamenjuje „već nego (kakor)“ $>$, „manje nego“ $<$. N. pr.

Moj vrt $>$ tvoj. = Moj vrt je već kakor tvoj. Reci mi, za koliko je

tvoje polje < moje. = Reci mi, za koliko je tvoje polje manje nego moje.

b) Naznačuje u obće protivnost. N. pr.

Pitanje o sposobnosti ili nesposobnosti ženskoga spola u političnih stvarih je jako staro. Ja neću na njega niti direktno niti indirektno uplivati. Bez obzira na istinitost ili neistinitost izjave. Za uvoz plaćamo visok, za izvoz nizak col.

Obćenite opazke k debatnomu pismu.

Najbolje i najlakše mogu se pročitati po debatnom pismu pokraćene izreke i takovi govori, ako se na glas čitaju te se stvar kuša posve razumjeti; a čitati treba glasno samo to, što napisano stoji, ono pako, što stenograf nije zabilježio, se samo po sebi među čitanjem prije ili kasnije nadoknazuje. Ovakovo prevajanje također omogući, da se stereotipne (stalne) izreke, od kojih su samo bitne česti zabilježene, i koje su izreke ili obćenito u porabi ili ih stenograf kod kojega govornika kao takova pozna, odmah razabrali mogu. Parlamentarne poslovne izreke, konsektivni i finalni stavci, koji iz predidućega slediti moraju, naznačuju se samo kopulom: „to, dakle, usljed toga, po tom“ itd. Citate, akte, koji se čitaju itd., samo si stenograf, signalizuje, da ih može kasnije kod prevoda u obično pismo napisati.

Dalnje usavršenje dobije učenik naše umjetnosti osobito obširnim vježbanjem i praksom. Jerbo što naučna knjiga i škola pružaju, naliči gramatici, pre-

tvoje polje < moje. = Reci mi, za koliko je tvoje polje manje nego moje.

b) Naznačuje v obće protivnost. N. pr.

Prašenje o sposobnosti ali nesposobnosti ženskoga spola v političnih stvarih je jako staro. Jaz nečem na njega niti direktno niti indirektno uplivati. Bez obzira na istinitost ali neistinitost izjave. Za uvoz plaćamo visok, za izvoz nizak col.

Občne opazke k debatnemu pismu.

Najbolje i najlakše morejo se pročitati po debatnem pismu pokraćeni stavki i takovi govori, ako se na glas čitajo ter se stvar skuša čisto razumeti; a čitati treba glasno samo to, kar napisano stoji, ono pa kar stenograf nij zabilježil, se samo po sebi med čitanjem prej ali poznej nadopolnjuje. Takovo prevajanje tudi omogoči, da se stereotipni (stalni) stavki, od kterih so samo bitni delovi zabilježeni, i kteri stavki so občno v porabi ali pa jih stenograf pri kojem govorniku kot takove pozna, precej na svoje mesto staviti morejo. Parlamentarne poslovne izreke, konsektivni i finalni stavki, ki iz predstojećega slediti morajo, naznačuju se samo z veznikom: „torej, vsled tega, po tem“ itd. Citate, akte, ki se čitajo itd., signalizira si samo stenograf, da jih more poznej pri prevodu v navadno pismo napisati.

Dalnje izobraženje dobi učenec naše umetnosti posebno z vajo i praksom. Ker kar naučna knjiga i šola podajejo, je podobno gramatici, predstavljanju

vadjanju i čitanju u jezikoslovnoj nauci. Kako se jezik samo u životu, u praktičnom brzom upotrebljivanju teoretičkoga znanja najbolje nauči, tako se usavršujemo i u debatnom pismu najviše praktičkim vježbanjem.

i čitanju pri jezikoslovnem nauku. Kakor se jezik samo v življenju, v praktičnej brzzej porabi teoretičnega znanja najbolje nauči, tako se izobrazimo tudi v debatnem pismu nabolj s praktičnimi vajami.

Privedio Anton Bezenšek.

Debata o hrvatskoj stenografiji u ugarskom saboru.

(Prevod stenograma na str. 92. „priloga“.)

U saborskoj sjednici dne 11. decembra razpravljalo se je u Budapešti o unasanju govora hrvatskih govornika u saborski dnevnik. Odbor za uređivanje dnevnika predložio je po Eugenu Pechyju, da imaju dotični govornici svoje govore hrvatski napisati, a onda odmah izza kako budu govoreni, predati ih odboru za dnevnik, da ih na mađjarski jezik prevede i u dnevnik unese. — Zastupnik N. Beöthi pak predlaže, da se ima barem jedan hrvatski stenograf namjestiti.

Pechy: Odbor na to s finacialnih obzira nemože pristati.

Mihalović (Hrvat): Preporučam predlog Beöthijev, jerbo se tu na finacialne okolnosti neima obzir uzimati. Istina je, da ovdje hrvatski nerazumite, i bilo bi može biti pametnije, ako bi mi govorili njemački, da bi nas svatko u visokoj kući razumiti mogao.

Csanady: Sve bi bio prije očekivao, nego da će se kada nared tako daleko zaboraviti, da će biti komu moguće, ovdje predlog staviti, da se neka njemački govori. (Veselost.) Dakako da ih ima mnogo ovdje, koji nerazume hrvatski; al ima i takovih, koji nerazume njemački, i ja sam jedan između onih, koji neće da znadu njemački. (Velika veselost). I ako bi se dozvolilo, da se može i njemački ovdje govoriti, bila bi to po mom mienju prevelika popustljivost. U ostalom prihvaćam predlog odbora.

Ministar-predsjednik Tissa: Ipak je koristno znati jezik velikoga naobraženoga naroda, koji ima znamenitu literaturu. Nu i ja držim, da se u ugarskom saboru mogu samo mađjarski i zakonom dopušten hrvatski jezik upotrebljivati. Imao bi se dakle namjestiti jedan hrvatski stenograf, nu to se neka odstupi odboru za uređivanje dnevnika. (Povladjivanje).

Hofman: Hrvati govore ovdje samo riedko, stoga mišlim, da je Pechyjeve predlog dovoljan.

Madarass: Ovaj put sam u stanju skladati se s ministar-predsjednikom; a držim da bi bilo najbolje, ako se taj

predmet odgodi te drugi put na dnevni red stavi, da si možemo cielu stvar razmisliti. Nu Hrvati bi zbilja mogli, ako nas zaista tako jako ljube, madjarski učiti.

Akos-Beöthy: Ja nepredpostavljam, da izgovoraju Hrvati ovdje načela, koja bi bila državi neprijateljska; a na svaki način bilo bi bolje, ako se zna, što su govorili. U tu svrhu pako bio bi dovoljan predlog odbora.

Irany: Novčano pitanje tu nedolazi u obzir. Ja sa svoje strane nebi ništa učinio, što bi moglo Hrvate uvriediti, — nisam ni u tom obziru njihovim željam protivan, te glasujem za predlog Beöthyjev, da se namjesti jedan hrvatski stenograf. (Odobranje).

Szontagy: Ja takodjer nemislim, da Hrvati svoje pravo u svrhu širenja državi neprijateljskih doktrina upotrebljuju, nego oni to pravo upotrebljuju samo „ad sustentandum jus.“ A jer može biti jedanput na godinu koji Hrvat govori, skoro da nebi bilo nužno namjestiti hrvatskoga stenografa.

Na koncu, kad bi se bilo imalo glasovati, nastane priepor o tom, da-li se ima prije o Madarassovu predlogu glede odgodjenja, ili o predlogu odbora glasovati. Većina se odlučila za prvo. I tako je odgodjenje stvari, t. j. da se ima opet staviti u kojoj budućoj sjednici na dnevni red, primljeno.

Vabilo na naročbo.

Minulo je tretje leto obstanka našega strokovnega lista. Obilno iskustvo nas spremlja v IV. tečaj. Iskusili smo, kaj se pravi strokovni list izdavat, i kako se izdava med Hrvati in Slovenci, kder smo našli pred tremi leti še čisto zapuščeno polje, kar se tiče stenografije. Počeli smo to važno polje obdelovati, ter delali po svojih slabih močeh v neugodnih okolnostih tri leta. Ako pogledamo nazaj, kaj smo storili, i koliko dosegli, moramo reči, da še malo; vendar početek je storjen, temelj je položen. Dajte pomagajte, da moremo dalje! Mi smo voljni še zanapred delati, truditi se, ali bez ve ljavne materijalne podpore nismo v stanju.

Kdor je torej prepričan, da je naše podvzetje dobro, kdor misli, da smo do sedaj dosta marljivi bili v svojem poslu, i da se je nadati, da bode naš trud donesel prej ali slej koristen sad narodu, ta naj se še nadalje naroči na „Stenografa“. Pa akoprem se morda sam ne bavi s stenografijo, vendar naj vzame v obzir, da našeje umetnosti posredno koristi i s tem, ako list podpira. Sedaj še nismo tako daleko napredovali, da bi se mogel pri nas strokoven list samo od strokovnjakov lahko vzdržavati; za to treba še časa. A mislimo, i ko bo naša mladež v svojo možko dobo stopila, bo ta zaželjeni čas došel, ako zdaj delamo složno bratski narodi med seboj, ter dajemo našeje mladeži duševna i materijalna sredstvava strokovno izobraževanje. Mladež bo sigurno za to hvalježna!

Oblika i cena našega lista ostanete nepremenjeni. Samo bodemo še posebno pazili na stenografirani del, koji bo tiskan na lepši način. To bomo tim lakše storili, ker odpada tolmačenje teorije z običnim pismom.

Našim prijateljem i naročnikom ter v obče vsem strokovnjakom preporečamo se, da nam ostaneco zvesti, ter jih tudi prosimo, naj nam še po mogočnosti novih naročnikov pridobe.

List se bode od sedaj samo onim pošiljal, ki ga bodo do 15. januarija 1879. vsaj za pol leta unapred plačali. Drugače imamo preveč neprilik i zgube, kakor da našnja listovnica kaže.

Redakcija i administracija.

Listovnica administracije.

Svršili smo svoju dužnost za III. tečaj, samo još moramo račune zaključiti. Zato molimo posljednji put niže navedenu gospodu, da nam odmah zabilježene zaostatke pošalju. (Budući put sliediti će inače ciela podpuna imena.) Neka dotična gospoda pomisle, da takovimi zaostatici zapinje dobra stvar, koju smo pokrenuli. Za pojedince su to neznatne svotice, al za nas su velika svota, koja iznosi preko **400 for.**, te koja bi mogla, ako se neizravna, u pitanje staviti obstanak „Stenografa“. A to su slijedeća gospoda: G. G. K. P. v Laškem trgu, 3 for. 15 nvč. — Dr. P. R. v P. 2 for. 50. — V. K.—k. na Dunaju, 6 for. 40 nvč. — G. M. v Cerkljah, 3 fr. 80 nvč. V. B. v Št. nu 1 fr. 30 nvč. — S. V.—ć. u Utolici 3 fr. 80 nvč. — Gr. Š. v Komnu 1 for. 50 nvč. — A. G. v Trstu. 2 for. 50 nvč. — Fr. P. J. v Mavčeah, 3 fr. 70 — V. R.—i., bivši u Zagrebu 2 fr. 70 nvč. — J. P. v Č. 1 fr. 30 nvč. — S. Š. v M. 2 fr. 10 nvč. — T. B. v V. 2 fr. 50 nvč. — I. Š. v N. 1 fr. 30 nvč. F. R. v Š. 2 for. 50 nvč. — F. C. pri sv. Rupertu 6 for. 40 nvč. — J. O. u Zagrebu, 4 for. 20 nvč. — J. P. u Z. 2 for. 50 nvč. — Fr. C., u Senju, 1 for. 30 nvč. — A. K. v N. m. 2 for. 50 nvč. — N. Št. v ? 1 for. 30 nvč. — R. Š. na V. 3 for. 80 nvč. — A. R. v Trstu 2 for. 50 nvč. — U. L. v C., 2 for. 50 nvč. — L. P. v G. 2 for. 50 nvč. — Št. V. v D. 1 for. 30 nvč. — A. P. u Selvah, 3 for. 70 nvč. — Iv. St. u Tr. 3 for. 70 nvč. — L. P. u N. 1 for. 80 nvč. — J. M. u P. 2 for. 50 nvč. — R. B. v Beču 5 for. — Iv. Sv. v C. 2 for. 50 nvč. — Hr. D. v Lj 2 for. 50 nvč. — S. G. u Djakovaru 5 for. E. S. v Ljubljani 3 for. 15 nvč. — Š. O. u Z. 2 for. 50 nvč. — A. Č. u Brodu 5 for. — St. L. u Kostajnici 5 for. — J. V. S. v Celoveu 5 for. — N. H. v Novem mestu 5 for. — J. S. v Stari crkvi 5 for. — Št. K. v Sr. 6 for. 40 nvč. — J. S. bivši v Halo zah 2 for. 50 nvč. — A. Š. v G. 6 for. 40 nvč. — R. S. na R. 2 for. 50. — I. H. v Radoljici, 1 for. 70 nvč. — V. J. B. u K., 6 for. 40 nvč. — V. Ž. v N. m. 2 for. 50 nvč. Sl. knjižnica za učitelje v L. 5 for. — N. F. v V. 2 fr. 50 nvč. — J. B. bivši v Varaždinu 1 fr. 85. nvč. V. C. u Senju 5 for. — A. B. u T. 3 for. 60 nvč. A. D. 2 for. 50 nvč. Fr. O. na L. 5 for. 40 nvč. — R. P. 6 for. 40 nvč. — J. P. v Zagorju, 5 for. — Fr. St. v Trnovem 3 for. — L. V. v Lj. 2 for. 50 nvč. Fr. J. v Novem m. 5 for. — M. O. v Celju 5 for. — Čitalnica u Križevcih 2 for. 90 nvč. — O. R. na Dunaju, 17 for. 20 nvč. — F. K. v Gr. 2 for. 50. nvč. — T. J. P. v Mohaču, 5 for. — T. B. u Beču 3 for. 70 nvč. — Fr. B. u Citavecchiju 1 fr. 85 nvč. N. G. u M. 2 for. 50 nvč. — Učit. knjižn. v Crkvenici 2 for. 50 nvč. N. B. u Castelvechiju 5 for. — A. D. u Spljeu 5 for. — Družtvo „Neven“ u V. 5 for. — Dr. F. K. v S. 2 for. 50 nvč. — Fr. St. v C. 2 for. 50 nvč. — M. Š. v H. 1 for. — P. B. u S. 1 for. 30 nvč. — F. F. u J. 1 for. 30 nvč. — V. J. u J. 1 for. 30 nvč. — Iv. K. u L. 1 for. 30 nvč. — M. B. u P. 2 for. 50 nvč. — S. U. u P. 2 for. 50 nvč. — M. V. u Z. 6 for. 40 nvč. — Od nekojih zagrebačkih abonenta imamo još dobiti 46 for. 15 nvč. — Od nekojih Ljubljanskih 68 fr. — Od nekojih mariborskih 12 for. — Od nekojih drugih še 22 for. 50 nvč. — Ukupno: **403 for. 56 nvč.**

Za spomenik Davorina Fermevea nij se dosedaj žalibog našlo nič već darovateljev, nego smo jih v br. 10. objavili, niti se jih nij nadjati iz raznih pojmljivih uzrokov; zato smo novce pojedinim gg. darovateljem povrnili.

Književna objava.

„Svečanost o prilici sedemdesetletnice Dr. Janeza Bleiweisa; po svojih stenografskih bilježkah sastavil Anton Bezenšek. Z uvodom dr. Celestina.“ — To je naslov knjige, koja je izišla troškom uredništva „Jugoslav. Stenografa“, ter ima tječen opis te velike narodne svečanosti, koja se je vršila dne 19. nov. 1878. v Ljubljani. Pridodana je slika dr. Bleiweisa. — Cena 60 nvč. Dobiva se pri uredništvu „Jugosl. Stenografa“ v Zagrebu.

Br. 12

Teč. III.

Mornar.

(Stanko Vras.)

em n t h l,   . e o r e d e r l
x ~ r e l e c p d,   l e r e n d y,
e k h s s d,   e r e p t r u s y
s o p p - p l -   r p p r e p l -

d r, i ~ e m
n y - r ~ d e r
h u a l a e r -
e r n, v l e i h,
p u r d e a l h,
v o ~ ~ e l - p l -

Noč.

(S. Jenko.)

o^o m
 2 ju
 ju^o w-
 v v^o k
 2 v
 D ju^o o-

D 2
 ju 2,
 D - w^o f-
 v ju k
 ju^o o 2
 w v^o 2-

R ~ t^o
 v ~ t^o
 o t^o 2-
 w p,
 w w^o
 ju^o w^o f

w h^o k,
 o w
 d^o, ju^o a-
 ju^o f^o
 w k
 w w^o c-

ju (= h) w
 h = w
 v w^o d-
 v. w
 w w
 o v ju = p-

Debatno pismo.

K. S. 22.

1.

...¹⁰⁰...
 ...
 ...
 ...

2.

a) ...
 ...
 ...

b) ...

3.

...
 ...
 ...
 ...

4.

...
 ...

...
...
...

a) ...

b) ? - ... ..
... ..
... ..

Debata o hrvatskoj stenografiji u ugarskom saboru.

(Koresp. i debatno pismo.)

<u>2. 1881. g.</u>	<u>2. 1881. g.</u>
<p>... .. ..</p>	<p>... .. ..</p>
<p>... .. ..</p>	<p>... .. ..</p>

Začetek družinskega življenja.

(Iz Platona.)

K-...
 ~ je b. L-...

K-...

K-...
 na...
 ~ je b. ~

K-...

K-...
 ~

K-...

K-...
 ~

K-...

K-...
 ~

K-...

K-...

K-...
 ~

K-...

